

Zijn de korrels in kunstgras levensgevaarlijk?

Sporten op kunstgrasvelden met rubber zou gevaarlijk kunnen zijn. Dat zeggen wetenschappers in het televisie-programma Zembla. In Amerika beweert een voetbaltrainer zelfs dat je er kanker van krijgt. De rubberen korrels, die als ondergrond voor kunstgras worden gebruikt, bestaan uit vermalen autobanden, zo'n 20.000 per veld, en die bevatten zware metalen die mogelijk kankerverwekkend zijn.

Het zogeheten rubbergranulaat ligt op de velden zodat het dan meer op een echt grasveld lijkt, de bal beter stuitert en het zachter is voor slidings. Het wordt vooral gemaakt van vermalen autoband, maar de banden zijn chemisch afval en mogen bijvoorbeeld niet verbrand worden. In de rubberen korrels zit lood, kwik en arsenicum, benzeen en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's), schrijft Trouw. Die stoffen zijn gevaarlijk als ze het lichaam binnendringen. En dat is waar in Amerika voor wordt gevreesd, vooral bij voetbalkeepers die veel moeten duiken om ballen uit hun goal te houden.

In Nederland liggen 2000 kunstgrasvelden waarvan onduidelijk is of ze gezondheidsrisico's opleveren. Wetenschappers bepleiten in het tv-programma Zembla serieus onderzoek naar die risico's voor sporters. In 2006 is onderzocht of deze stoffen ook in het lichaam van voetballers terecht kunnen komen. De onderzoeker van Industox heeft toen zeven volwassen spelers van de voetbalclub van zijn zoontje ingezet. Zij moesten 2,5 uur lang slidings maken op het kunstgrasveld en daar een beetje op rollen.

Er waren al twijfels. Het RIVM heeft inmiddels ook erkend dat het onderzoek niet representatief is. Onder meer omdat de onderzoeksgroep nogal aan de kleine kant was. Hoe kan het dan toch dat de conclusie dat kunstgrasvelden ongevaarlijk zijn, tien jaar lang als waarheid is aangenomen?

Onderzoeksjournalist Bosma kan maar één reden bedenken: “Er is wellicht heel weinig belang bij om te zeggen: dit is schadelijk. Wat doe je dan met al die autobanden die je kwijt moet?” ([bron](#))

Voetballen op rubberen korrels is experimenteren met gezonde mensen

Update 28-11-2016

We moeten stoppen met voetballen op kunstgrasvelden met rubberen korrels. Het is bewezen dat die kankerverwekkende stoffen bevatten en daar moet je mensen niet onnodig aan bloot stellen. Er is absoluut geen bewijs dat die kunstgrasvelden slecht zijn, maar het omgekeerde is ook het geval: we kunnen ook niet zeggen dat ze veilig zijn. Integendeel, ik denk dat er alle reden is om je ongerust te maken over die kunstgrasvelden. Benzeen veroorzaakt leukemie, lymfeklierkanker en dergelijke. En in de korrels die uitgestrooid worden op de kunstgrasvelden zitten benzeenachtige stoffen. Dus dat wekt verdenking. Dat maakt je onrustig. ([bron](#)) En ik denk dat het dus onverstandig is om onze kinderen hierop te laten voetballen.

58 van 60 onderzochte kunstgrasvelden met rubbergranulaat bevatten kankerverwekkende stoffen. Het gaat in al deze gevallen om hogere concentraties dan is toegestaan in consumentenproducten. Dus bewezen ongezond zou je zeggen, in sommige gevallen 6x overtreden, maar omdat voor deze velden niet onder de consumentennorm vallen mag dit!! Hoe gek kan regelgeving zijn, je kunt hier toch naar kijken met gezond verstand los van die regels en zien dat het zeker niet gezond is, dus moet je daar mee ophouden.

Alle velden zijn onderzocht op acht aantoonbaar kankerverwekkende stoffen. Van de acht stoffen zijn er vier die op veel velden in hogere concentraties zijn aangetroffen. Gemiddeld overschrijden deze stoffen de normen voor consumentenproducten tussen de 1,5 en 3,7 keer. Op de meest vervuilde velden zijn concentraties gevonden van stoffen die zelfs 6x deze norm overschrijden.

Op twee na bevatten alle velden minimaal één kankerverwekkende stof met een hogere concentratie dan bij consumentenproducten is toegestaan. Bij meer dan de helft van de velden zijn zelfs vier kankerverwekkende stoffen met hogere concentraties gevonden. ([nos](#))

Voetbalclubs mijden kunstgrasveld, de gezondheid van de leden staat voorop.

Update 8-10-2016

Bij de eerste telling zijn er al dertig clubs die nemen maatregelen vanwege de mogelijke gezondheidsrisico's die het spelen op een kunstgrasveld met rubberkorrels met zich mee kan brengen. De helft daarvan heeft besloten dat er de komende tijd niet op kunstgras gespeeld mag worden. Weer andere clubs laten de jonge kinderen niet meer op kunstgras spelen, en de keepers want ze komen het meest in aanraking met de rubberkorrels, en lopen daarmee de grootste kans om de korrels per ongeluk in hun mond te krijgen.

Kurk in plaats van rubber

Zoals ik hieronder beschrijf is er een alternatief, dat volledig natuurlijk is en niet eens zoveel meer kost dan de rubberkorrels gemaakt van autobanden. Bij sommige clubs wordt het rubber al vervangen voor kurk zoals bij voetbalclub Krabbendijke daar heet de gemeente besloten om alle rubber kunstgrasvelden te vervangen door kurk kunstgrasvelden, verstandige beslissing denk ik. Waar rook is, is vuur en die stellen de gezondheid van de leden voorop, dat zouden alle gemeentes en onze overheid ook moeten doen.

Eigen onderzoek naar de schadelijkheid van de rubberkorrels

Het is triest dat niet onze minister Schippers hierin het voortouw neemt, die wacht rustig het onderzoek af van de Europese commissie ergens begin volgend jaar. Maar het initiatief moet komen van een voetbalclub die een eigen onderzoek laten doen. AFC uit Amsterdam wil namelijk het onderzoek van het RIVM niet afwachten. De club heeft een gerenommeerd internationaal onderzoeksbureau ingehuurd die monsters van het Amsterdamse veld gaat nemen en die onderzoeken op gevaar voor de gezondheid.

Veel spelers en ouders bezorgt volgens minister Schippers is er niets aan de hand.

Update 7-10-2016

Het RIVM adviseert ouders om kinderen niet te laten spelen met de rubberen korrels van een kunstgrasveld. Ook wordt aanbevolen om na het sporten te douchen en schone kleren aan te trekken.

Voetbalclubs die wedstrijden afgelasten omdat er anders op kunstgrasvelden moet worden gespeeld, vindt de KNVB geen probleem, we begrijpen dat er onrust is en dat we begrijpen dat ouders bang zijn hun kinderen te laten spelen op kunstgras waar rubber van autobanden in verwerkt is. De KNVB heeft al in juni aangedrongen bij het RIVM op nieuw onderzoek. De onrust dringt ook door bij de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG), waar ouders en gemeenten met vragen komen.

In Maarssen gaan ze een stap verder, daar zullen de kunstgrasvelden voorlopig niet gebruikt worden. Zei zeggen: we weten het niet, dus dan sluiten we maar elk risico uit. Dat klinkt mij heel verstandig.

En dan onze [Minister Schippers](#), zie wil dat het RIVM meer onderzoek doet naar het sporten op kunstgras. Ze wil nog voor het einde van het jaar weten hoe gevaarlijk dat precies is voor sportende kinderen. Ze zegt dat zij net als andere ouders, is geschrokken van een uitzending van Zembla. Maar Schippers voegt er nog wel even aan toe: barbecueën is gevaarlijker dan sporten op kunstgras. En kinderen gewoon lekker blijven sporten, vindt ze. Want dat is ongelooflijk belangrijk.

Dat is toch ongelooflijk, iedereen wijst terug op een onderzoek van 9 jaar geleden, dat volgens de experts eigenlijk geen onderzoek genoemd mag worden en voor de rest moeten we maar afwachten wat een onderzoek van de Europese unie, van ergens volgend jaar, uitwijst.

Niemand neemt echt zijn verantwoordelijkheid!

Kamervragen

Ook de politiek buigt zich over de zaak. “Het RIVM valt onder het ministerie van Volksgezondheid en daarom wil ik van de minister weten welke risico's zij ziet”, zegt Tweede Kamerlid Bruins Slot van het CDA. Dinsdag zal ze de minister Kamervragen stellen bij het wekelijkse vragenuurtje. ([bron](#))

Zembla onderzocht de gezondheidsrisico's van rubberen kunstgraskorrels. Hoeveel liggen er op 1 voetbalveld? Kijk hier: [#zembla pic.twitter.com/pOwGFdaapE](#)

— ZEMBLA (@ZEMBLA) [October 5, 2016](#)

Geen bewijs dat rubber in kunstgras gevaarlijk is

Voetbalbond KNVB twijfelt of het rubber op kunstgrasvelden gevaarlijk is en dringt aan op extra onderzoek. De zorg onder ouders van jonge sporters is ondertussen groot.

In 2013 schreef het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu dat er [geen bewijzen](#) zijn dat er gezondheidsrisico's kleven aan het sporten op kunstgras. Volksgezondheid en Milieu (RIVM) moet mogelijk extra onderzoek doen naar eventuele gezondheidsrisico's van rubberen korreltjes die verwerkt zijn in kunstgrasvelden. Dat stelt voetbalbond KNVB woensdag in een verklaring.

Het RIVM laat in een reactie weten dat er al een onderzoek loopt op Europees niveau door een chemicaliëninstituut. „Maar op basis van wat wij weten brengt spelen op kunstgras geen gezondheidsrisico met zich mee”, zegt een woordvoerder. De uitkomst van het onderzoek wordt naar verwachting begin volgend jaar verwacht.

Hoeveelheid gevaarlijke stoffen in rubber op kunstgras factor 10 tot 100 hoger dan de norm

De hoeveelheid pak's in de gemalen banden is veel hoger dan de hoeveelheid die veilig wordt beschouwd door de Europese richtlijn. Van de acht kankerverwekkende pak's mag nog maar 1 milligram per kilo in de rubberkorrels zitten en in producten gericht op kinderen maar 0,5 milligram. Toxicoloog Martin van den Berg zegt dat de daadwerkelijke hoeveelheid tien tot honderd keer hoger is. Hij pleit er daarom voor om de kunstgrasvelden met rubber niet meer te gebruiken, totdat duidelijk is of er een risico is.

De kunstgrasvelden met rubber niet meer te gebruiken, totdat duidelijk is of er een

risico is

De Nederlandse regering keert zich na een lobby van de organisatie van de bandenbranche VACO tegen de nieuwe strenge Europese regels. Dat leidt ertoe dat de rubbergranulaatkorrels voorlopig niet hoeven te voldoen aan de strenge veiligheidsnormen, in ieder geval tot volgend jaar, als de resultaten bekend worden van een Europees evaluatieonderzoek. Dat onderzoek is een literatuuronderzoek. ([bron](#))

Wederom is de industrie belangrijker dan onze gezondheid

In 2015 leek er een nieuwe Europese norm voor kankerverwekkende stoffen in rubber te komen, maar dankzij een succesvolle lobby van de branchevereniging van bandenfabrikanten valt rubber tot minstens 2017 niet onder die norm. Als de norm al wel zou gelden, zou het gehalte schadelijke stoffen in de granulaten veel te hoog zijn en zou de rubber niet meer toegestaan zijn op de kunstgrasvelden en dat met zo'n 20.000 banden per veld en dat zijn 34 miljoen versnipperde autobanden in heel Nederland!

Wel wordt momenteel in opdracht van de Europese Commissie door het European Chemicals Agency (ECHA) nader onderzoek gedaan naar de risico's van rubbergranulaat. Het RIVM wil dat onderzoek afwachten, maar zegt geen aanleiding te zien de eerdere conclusie te herroepen.

Maar niet alleen de industrie ook de FIFA verdient er een dikke boterham aan

Bij de wereldvoetbalbond FIFA wordt een dikke boterham verdient aan het kunstgras. Als je als leverancier een kunstgrasveld wil aanleggen dat voldoet aan de FIFA eisen, moet je een certificaat kopen dat ongeveer 200.000 euro kost, elk jaar! Dit geldt overigens niet alleen voor het betaald voetbal, maar ook voor amateurverenigingen.

De FIFA zou, vanwege deze geldstroom een groot belang, hebben bij de aanleg van kunstgras, wat de natuurgrasindustrie minder leuk vindt, omdat. De FIFA verdient daarmee geld op twee manieren. Ten eerste door eens in de vier jaar een WK te organiseren, ten tweede dankzij de certificaten voor kunstgras.”

Niemand uit de natuurgrasindustrie durft hier open en bloot kritiek op te leveren. Hein van Iersel, hoofdredacteur van het vakblad Fieldmanager, durft dat wel, hij zegt: ‘De FIFA heeft een groot belang bij kunstgras’. Voorheen werd het certificaat uitgegeven door iemand van een ‘technical department’, tegenwoordig gebeurt dat op de marketingafdeling. Dat zegt voldoende. Kunstgras is simpelweg een onderdeel geworden van de marketing- en geldmachine van de FIFA.” ([bron](#))

Maar, het kan anders...

- —
- —
- —
- —
- —
- —
- —
- —

Gezondheid & Voeding

[bron afbeelding](#)

Ik geef zelf voetbaltraining en deze rubberkorreltjes zitten echt overal in, in mijn schoenen, mijn sokken en kleding. Daarmee komen deze korreltjes in huis, in de wasmachine enz enz. De korreltjes worden ook met grote regelmaat opnieuw aangebracht, omdat iedereen die rubberkorreltjes mee naar huis neemt in hun kleding. Ik vindt dat duidelijk is dat die

rubberkorreltjes op kunstgrasvelden niet gezond zijn.

Er gezorgd moet worden voor een alternatief, en dat is er kurk.

Er gezorgd moet worden voor een alternatief, en dat is er kurk. Je kunt kurkkorrels gebruiken voor de kunstgrasvelden. Dit natuurproduct brengt geen gezondheidsrisico's met zich mee.

Ik sprak hierover met de Belgische onderneming, [Domo Naturafill](#), die deze korrels op de markt brengt. Uit dit gesprek kwamen een aantal zaken naar voor:

- er moet een onafhankelijk onderzoek komen naar de mogelijke schade, die rubberkorreltjes van autobanden, veroorzaken.
- kunstgras voetbalvelden zijn niet goedkoop in aanleg, de gehele aanleg kost tussen de 280.000 en 400.000 euro, waarvan de bouwkosten 3/4 (grond, onderkant, afwatering enz.) voor hun rekening nemen en het kunstgras eigenlijk maar 1/4.
- dat Domo Naturafill gemiddeld maar 15.000 euro duurder is per veld dat is nog geen 5% van de gehele som
- Kurk is een natuurlijk product. Die volledig hergebruikt kan worden zonder kwaliteitsverlies en zonder restafval.

Ik zou zeggen 5% duurder en zo veel twijfel, gewoon vervangen, het zijn onze kinderen die daar op spelen!

[Bron afbeelding](#)

Shares

- -

[Facebook](#)

- -

[Twitter](#)

- -

[Google+](#)

- -

[LinkedIn](#)

- -

[Pinterest](#)

- -

[Tumblr](#)

- -

[Gmail](#)

- -

[Uitprinten](#)

Gezondheid & Voeding